

Δελτίο Τύπου | Βρυξέλλες 14.11.2023

Artificial Intelligence and Generative AI: EU competitiveness the road ahead

Την Τρίτη 14 Νοεμβρίου 2023 διοργανώθηκε στις Βρυξέλλες κλειστή συζήτηση με θέμα “[Artificial Intelligence and Generative AI: EU competitiveness the road ahead](#)” στο πλαίσιο του δικτύου [Prometheus](#).

Στη συζήτηση παρουσιάστηκε κείμενο πολιτικής των τεσσάρων think tanks (μεταξύ των οποίων και το **Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών - IOBE**) του **PromethEUs** για το ζήτημα της **Τεχνητής Νοημοσύνης (TN)** με αφορμή τον σχετικό **κανονισμό (AI Act)** που έχει παρουσιαστεί από την **Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ)** και είναι σε φάση ολοκλήρωσης.

Η εργασία υπογραμμίζει τις οικονομικές δυνατότητες της TN σε μια εποχή που η ΕΕ φαίνεται να εστιάζει περισσότερο σε ρυθμιστικά ζητήματα, παρά στην ανάπτυξη μιας συνεκτικής πολιτικής που θα υποστήριζε τις ευρωπαϊκές εταιρείες σε αυτόν τον ταχέως αναπτυσσόμενο και επεκτεινόμενο κλάδο.

Ειδικότερα, στην εργασία παρουσιάζεται η εξέλιξη του οικοσυστήματος TN σε κάθε χώρα, συγκεκριμένα στην Ιταλία, την Ισπανία, την Πορτογαλία και την Ελλάδα. Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία (2021) μόνο το 7,9% των επιχειρήσεων της ΕΕ χρησιμοποιούσαν τουλάχιστον μία τεχνολογία TN. Η Πορτογαλία είναι μία από τις πρωτοπόρες χώρες στην ΕΕ που κατατάσσεται δεύτερη με 17,3%, πίσω από τη Δανία (23,9%). Η επίδοση της Ισπανίας είναι σχεδόν ίση με τον μέσο όρο της ΕΕ με 7,7%, η Ιταλία υστερεί σχετικά με 6,6%, ενώ η Ελλάδα είναι προτελευταία με 2,6%, ισοβαθμώντας με την Κύπρο, και προηγείται μόνο της Ρουμανίας (1,4%).

Τα think tanks του PromethEUs υποστήριξαν ότι απαιτούνται έγκαιρες δράσεις με γνώμονα πολιτικές που να διασφαλίζουν ότι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις θα υιοθετούν τεχνολογίες αιχμής στην TN και θα τις ενσωματώνουν στις διεργασίες τους. Σχετικές μελέτες προβλέπουν ότι το 2023 η αγορά TN στην Ιταλία θα φτάσει σε όγκο τα \$4,66 δισεκ., ακολουθούμενη από την Ισπανία (\$4,00 δισεκ.), την Πορτογαλία (\$933 εκατ.) και την Ελλάδα (\$387 εκατ.).

Όσον αφορά σε σχετικά κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών (venture capital), στην Ισπανία την περίοδο 2021-2022 οι επενδύσεις σε νεοφυείς επιχειρήσεις TN ξεπέρασαν τα €2 δισεκ., περισσότερο από τις σωρευτικές επενδύσεις τα προηγούμενα 9 χρόνια. Την ίδια χρονική περίοδο, οι επενδύσεις αυτές ξεπέρασαν τα €600 εκατ. στην Πορτογαλία και τα €375 εκατ. στην Ιταλία. Στην Ελλάδα, οι επενδύσεις σε νεοφυείς επιχειρήσεις TN αυξήθηκαν σημαντικά κυρίως τα τελευταία 3 χρόνια, αλλά ήταν λιγότερες από €20 εκατ.

Πιο αναλυτικά, στην εργασία υποστηρίζεται ότι τα κρίσιμα ζητήματα, δηλαδή εκείνα που συζητούνται στον τριμερή διάλογο, καθώς και οι όροι και ο ρόλος της ανθρώπινης εποπτείας, μένει ακόμη να συμφωνηθούν. Όπως τόνισε ο **Steffen Hoernig**, μέλος του **IPP-Lisbon** και **Καθηγητής Οικονομικών στο Nova School of Business and Economics**, ο κανονισμός της ΕΕ για την TN θα πρέπει να ενημερώνεται τακτικά στο μέλλον λόγω της συνεχώς μεταβαλλόμενης φύσης και των δυνατοτήτων της, καθώς και τον πιθανό ακούσιο νομικό κατακερματισμό που προκύπτει από τις διατάξεις επικουρικότητας του AI Act (κυρώσεις, ταξινόμηση υψηλού κινδύνου).

Σε συνέχεια, ο **Stefano da Empoli, Πρόεδρος και Επικεφαλής Οικονομικός Αναλυτής του I-Com**, υπενθύμισε ότι η Γενετική ΤΝ δημιουργεί πολλούς κινδύνους και ηθικούς προβληματισμούς, όπως παραπληροφόρηση και deepfakes, ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, ζητήματα ιδιωτικότητας και πνευματικών δικαιωμάτων. Τόνισε επίσης ότι, παρά τους πιθανούς κινδύνους, δεν πρέπει να παραβλέπονται τα τεράστια πιθανά οφέλη για την Ευρώπη, και ειδικά για τα κράτη-μέλη που υστερούν όσον αφορά τις ψηφιακές δεξιότητες. Αυτό θα είναι κρίσιμο για να αποφευχθεί ο αποκλεισμός της Ευρώπης από τους ηγέτες που θα καθορίσουν τα επόμενα βήματα στον τομέα της ΤΝ.

Εμβαθύνοντας στους σχετικούς κινδύνους και ευκαιρίες, η **Raquel Jorge Ricart, Πολιτική Αναλύτρια του Elcano Royal Institute**, υποστήριξε ότι ο αντίκτυπος της Γενετικής ΤΝ θα είναι τριπλός και θα εισαγάγει ευκαιρίες και προκλήσεις σε πολλούς τομείς, ιδιαίτερα αυτούς της ασφάλειας, της οικονομίας, των δικαιωμάτων και της παγκόσμιας διακυβέρνησης.

Τέλος, όπως ανέφερε ο **Άγγελος Τσακανίκας, Επιστημονικός Σύμβουλος στο IOBE και Αναπλ. Καθηγητής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου**, οι θετικές εξελίξεις της τελευταίας τριετίας έρχονται ως αποτέλεσμα της ανοδικής τάσης της έρευνας για την ΤΝ με αξιοσημείωτη αύξηση τα τελευταία 6 χρόνια. Επίσης, επισήμανε την πρόσφατη σύσταση σχετικής συμβουλευτικής επιτροπής που θα ετοιμάσει **προτάσεις για το πώς η Ελλάδα μπορεί να αξιοποιήσει τις δυνατότητες και ευκαιρίες που προκύπτουν από τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης**. Ο κ. Τσακανίκας υπενθύμισε επίσης πως η χρηματοδότηση της ΕΕ για τις ψηφιακές τεχνολογίες από το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027, ειδικά μέσω των Εθνικών Σχεδίων Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, είναι ένα εξαιρετικό συμπλήρωμα της εθνικής χρηματοδότησης της ψηφιακής μετάβασης κάθε χώρας και ένα γόνιμο περιβάλλον για την αύξηση των εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης.

Η μελέτη είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του [PromethEUs](#)

* Το [PromethEUs](#) είναι ένα ανεξάρτητο δίκτυο τεσσάρων think tanks που δραστηριοποιούνται στους τομείς της οικονομικής, επιχειρηματικής και γεωπολιτικής έρευνας. Αποστολή του είναι να συμβάλλει εποικοδομητικά στην τρέχουσα ευρωπαϊκή συζήτηση πολιτικής σε τομείς όπως η Ψηφιοποίηση, η Τεχνητή Νοημοσύνη, η Βιομηχανία 4.0 και ο αντίκτυπος τους στην απασχόληση, τις επιχειρήσεις και την οικονομία, παρέχοντας μια προοπτική από τη Νότια Ευρώπη. Το δίκτυο αποτελείται από τα εξής 4 ερευνητικά κέντρα: [I-Com, Institute for Competitiveness](#) (Ιταλία), [Elcano Royal Institute](#) (Ισπανία), το [Institute of Public Policy](#) (Πορτογαλία) και το [Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών-IOBE](#) (Ελλάδα).